

7. Савицька О.І. Стратегічно важливі галузі економіки як фундамент для забезпечення національної безпеки України / О.І. Савицька // Економіка та підприємництво, 2012, № 1. – С. 59-64.

Терещенко В.О.

кандидат юридичних наук,

директор,

Юридичне об'єднання «КАПІТАЛ ПРАВИС»

СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПІДПРИЄМНИЦТВО»

Сьогодні в науці і чинному законодавстві України не має єдиного підходу до трактування поняття підприємництва, а також не розроблено універсальної інтерпретації такої категорії, що ускладнює дослідження підприємницької діяльності як правової категорії, що обумовлює актуальність і новизну даного дослідження.

Дефініція «підприємництво» складалася протягом значного часу, змінюючись під впливом психології людей та соціально – економічних подій. Вона постійно поповнюється елементами нового змісту історичних, політичних, юридичних, економічних і соціально-психологічних відносин [1, с. 209]. Вперше поняття «підприємництво» введено у науковий обіг у XVIII сторіччі англійським вченим, банкіром та економістом Р. Кантільоном. Він розглядав його як особливу економічну функцію, важливою рисою якої є ризик та новаторство [2]. Поняття «підприємництво» на початку свого виникнення означало здатність охопити або розпочати першим. Тобто вже первинна інтерпретація підприємництва вказувала на те, що за значенням воно являє собою діяльність людини, яка має здатність охопити певну сферу та розпочати першою підприємницьку діяльність. Такою людиною був підприємець.

У 30-ті роки XX століття з'являються концепції, які намагаються розглянути підприємництво не лише в системі промислового виробництва, але й у системі суспільних відносин [3]. Відомий економіст Джон Мейнард Кейнс вказував на соціальний аспект підприємництва. На його думку, за умови державного регулювання, підприємництво може сприяти у розв'язанні проблем зайнятості населення, економічного росту, збільшення витрат на соціальну сферу. Важливий внесок у розкриття категорії «підприємництво» внесено одним із видатніших економістів першої половини минулого сторіччя – Й. Шумпетером. На думку цього вченого, підприємництво не є професією, а підприємці утворюють особливий клас тільки в тому розумінні, якщо дослідник може при класифікації виділити їх в окрему групу [4, с. 288-289].

У другій половині минулого століття вагомий внесок у розвиток теорії підприємництва здійснили Л. фон Мізес, Ф.А. Хайєк, П. Друкер, Г. Саймон, Е. Долан, Д. Ліндсей, які розглядали підприємництво як складне комплексне явище, для якого характерні ризик, новаторство, самостійність у прийнятті рішень і особиста відповідальність за отримані результати, а підприємців – як особистостей, що володіють такими якостями, як: комунікабельність, компетентність, здатність нести відповідальність за своїх дії, здатність ризикувати, уміння організовувати людей, здатність швидко приймати рішення [5, с. 26].

Сучасні російські дослідники під підприємництвом розуміють вільне економічне господарювання в різних сферах діяльності (крім заборонених законодавчими актами), здійснюване суб'єктами ринкових відносин з метою задоволення потреб конкретних споживачів і суспільства в товарах (роботах, послугах) і одержання прибутку (доходу), необхідних для саморозвитку власної справи (підприємства) і забезпечення фінансових обов'язків перед бюджетами та іншими господарюючими суб'єктами [6, с. 26]; ініціативну самостійну діяльність громадян та їх об'єднань, яка здійснюється на свій ризик і під свою майнову відповідальність, спрямовану на отримання прибутку [7, с. 6]; інтелектуальну діяльність енергійної і ініціативної людини, яка, користуючись матеріальними цінностями, звертає в реальність корисні та цікаві ідеї, рішення. Саме підприємництво розвиває ділову активність, бізнес, комерцію [8, с. 123]; підприємництво розглядають як економічну категорію, як метод господарювання, як тип економічного мислення [9, с. 246]; як тип господарської поведінки підприємців з організації розробок виробництва, і реалізації благ з метою отримання прибутку і соціального ефекту [10, с. 24]; як господарську діяльність суб'єктів, яка є цілеспрямованою, ініціативною і такою, що ставить за мету одержати прибуток в межах закону на основі поєднання особистої вигоди зі суспільною корисністю [11].

Різноманітність запропонованих трактувань дефініції «підприємництво» обумовлюється тим, що дане поняття є багатограним та застосовується як економічна, правова, господарська, соціальна категорія. На формулювання підприємництва або підприємницької діяльності та відмінності у підходах до їх розуміння вплинули неоднакові історичні, політичні, економічні, соціальні фактори, що існували в тій чи іншій державі. Втім, незважаючи на зміст, який вкладається різними дослідниками у поняття підприємництва, безспірним є факт, що підприємництво являє собою діяльність підприємців [12, с. 60].

Дійсно, за семантичним значенням підприємництво трактується як діяльність підприємця [13, с. 487]. Не викликає сумнівів, що в основі виникнення підприємництва полягають зусилля людини, тому підприємництво завжди пов'язується з її певною діяльністю. Разом з тим, ми не можемо повністю підтримати позицію, що підприємницька діяльність здійснюється тільки людиною, оскільки сьогодні коло осіб, які займаються підприємництвом, не обмежується лише фізичними особами, які набули статусу підприємців. Тому розуміння, що підприємницька діяльність – це діяльність підприємців не відповідає сучасному розумінню даного поняття, оскільки ринкові відносини характеризуються різноманітністю форм власності та, як наслідок, існуванням суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що в сучасному розумінні поняття підприємництва обумовлюється неоднаковими історичними, політичними, економічними, соціальними факторами.

Список використаних джерел:

1. Редькін Д.О. Трансформація парадигми підприємництва з позиції самодостатності / Д.О. Редькін // Економічні інновації : Збірник наукових праць. – 2011. – Вип. 45. – С. 208-218.
2. Оліховська М.В. Сучасне трактування і економічна сутність підприємництва / М.В. Оліховська // Економічний простір : Збірник наукових праць. – 2009. – 28. / [Електронний ресурс] : Веб-сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2009_28/Statti/19PDF.pdf
3. Юськова Н. Психологічний портрет успішного підприємця / Н. Юськова // Вісник Київського інституту бізнесу та технологій Збірник наукових праць. – 2010. – № 1. /

[Електронний ресурс] : Веб-сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vkib/2010_1/Uskova.html.

4. Лазур П.Ю. Історична еволюція феномена підприємництва та його науково-економічні і інтерпретації / П.Ю. Лазур // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України : Збірник науково-технічних праць. – 2006. – Вип. 16.6. – С. 285-292.

5. Дрига С.Г. Мале підприємництво України: становлення, механізми управління та підтримки : монографія / С.Г. Дрига – К.: ТОВ «ДКС центр», 2009. – 362 с.

6. Предпринимательство : учебник для студентов экономических вузов / Лапуста М.Г., Поршнева А.Г., Старостин Ю.Л., Скамай Л.Г. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 448 с.

7. Шевченко И.К. Организация предпринимательской деятельности. Учебное пособие / И.К. Шевченко. – Таганрог: Издательство ТРТУ, 2004. – 92 с.

8. Бузмакова Т.И. Духовно-нравственные основы российского предпринимательства: история и современность / Т.И. Бузмакова, Т.Ю. Кирилина // Вопросы региональной экономики. – 2011. – № 4. – Т. 9 – С. 119-129.

9. Купчак Б.Ф. Підприємництво : суть та умови здійснення / Б.Ф. Купчак // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України : Збірник науково-технічних праць. – 2011. – Вип. 21.2. – С. 243-249

10. Варналій З.С. Основи підприємництва : навчальний посібник / З.С. Варналій. – К. : Вид-во «Знання»- Прес, 2002. – 239 с.

11. Васільєва Л.М. Поняття і сутність підприємництва / Л.М. Васільєва // Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету. – 2010. – № 1. / [Електронний ресурс] : Веб-сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/vddau/2010_1/pdf/38.pdf

12. Живко З.Б. Філософські, економічні та правові підходи до трактування підприємницької діяльності / З.Б. Живко // Історія народного господарства та економічної думки України : Збірник наукових праць. – 2012. – Вип. 45. – С. 55-66.

13. Словник української мови: в 11 томах. – Т 6. – К.: Видавництво «Наукова думка», 1975. – 832 с.

Цокур В.В.

студент,

Національний університет «Одеська юридическа академія»

НЕОБХОДИМОСТЬ ПРАВОВОГО УРЕГУЛИРОВАНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПО ПРЕДОСТАВЛЕНИЮ УСЛУГ ВРЕМЕННОГО РАЗМЕЩЕНИЯ (ПРОЖИВАНИЯ) ПОСРЕДСТВОМ ИНДИВИДУАЛЬНЫХ СРЕДСТВ РАЗМЕЩЕНИЯ

На сегодняшний день имеет существенное распространение предоставление услуг временного размещения физических лиц (далее – услуги размещения). В соответствии с законодательством, деятельность по предоставлению услуг размещения осуществляется юридическими лицами, физическими лицам – предпринимателями и физическими лицами, посредством использования определенных законодательством средств размещения. Актуальность и рентабельность данного вида деятельности во многом определяется потребляемостью услуг. Такая характеристика как потребляемость, относительно услуг размещения зависит от материальных возможностей потребителя, уровня средств размещения и соответственно стоимости и качества услуг размещения, а также наличие определенных гарантий для потребителей данных услуг, которые в свою очередь определяют структуру данного рынка.